

УДК 378.017

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.82.12>

Житнухін К. П.

ФОРМУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОГО СТАВЛЕННЯ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ У СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

У статті обґрунтовано актуальність і стан розробленості проблеми, доцільність її дослідження, де визначальним результатом професійної підготовки майбутніх учителів є виховання їх відповідального ставлення до майбутньої професії, а кінцевим – виховання студентів у педагогічному закладі вищої освіти (сформованої особистості, відкритої до нового досвіду, активної, цілеспрямованої, з відповідальним ставленням до майбутньої професійної діяльності). Встановлено причини небажання і відсутності інтересу до майбутньої роботи у закладах загальної середньої освіти: невисокі кількісні результати зовнішнього незалежного оцінювання та уточнення сутності подальших професійних обов'язків, з'ясованих уже під час навчання в педагогічних закладах освіти.

Здійснено аналіз вітчизняних та зарубіжних наукових джерел із досліджуваної проблеми, уточнено сутність і структуру ключових понять дослідження: “відповідальність”, “професійна відповідальність”, “формування відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів”. Зокрема, поняття “відповідальне ставлення до майбутньої професії студентів педагогічних університетів” розглядаємо як стійку якість особистості майбутнього педагога, що характеризується дотриманням вимог професійно-педагогічної діяльності, готовністю до ухвалення професійних рішень, усвідомленим визначенням оптимальних засобів досягнення результатів та передбачення можливих наслідків, що виявляється у взаємодоповнюваності таких якостей, як лідерство, дисциплінованість, вимогливість, організованість, почуття обов'язку, професіоналізм, компетентність, самостійність, ініціативність тощо.

Крім того, виокремлено чинники, що визначають вибір молоді людиною певної професії та закладу освіти для її здобуття: основні уявлення про сутність обраної діяльності, її специфіку; інтерес до процесу та результатів професійної діяльності; узгодження сутності та результатів професії із життєвими очікуваннями; певний рівень психологічної готовності до визначення майбутньої професії як складника своєї життєдіяльності; ймовірність здобуття вищої освіти для обраної сфери професійної діяльності; виявлення здібностей до обраної професії.

Ключові слова: відповідальне ставлення, майбутня професія, студенти, заклади вищої освіти, професійні обов'язки, педагогічний заклад вищої освіти, формування відповідального ставлення до майбутньої професії.

Сучасне суспільство характеризується полярністю цінностей, неузгодженістю соціальних вимог із їхнім дотриманням у різних сферах діяльності українців та безвідповідальністю у виконанні професійних обов'язків. Відповідальність за дотримання правил та виконання професійних обов'язків – актуальна проблема сьогодення нашої держави не лише у контексті дотримання Закону України «Про освіту», який визначає метою освіти виховання відповідальних громадян, здатних до свідомого суспільного вибору і спрямування своєї діяльності на користь іншим людям та суспільству, але й у площині формування у громадян цієї якості з урахуванням постійно змінних соціальних умов функціонування галузі освіти. Заклади загальної середньої освіти потребують фахівців, які мають глибокі теоретичні знання, практичну підготовку, здатність бути виховним зразком для учнів.

Імплементация основних положень Законів України “Про освіту” (2017) та “Про вищу освіту” (2014), Концепції розвитку педагогічної освіти (2018), Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді (2015), Концепції “Нова українська школа” (2016), Програми “Нова українська школа у поступі до цінностей” (2018) та інші також актуалізує проблеми виховних аспектів професійної підготовки майбутніх учителів, які загострюються в контексті корінних трансформацій усіх сфер життєдіяльності сучасного суспільства.

Мета статті полягає в аналізі та обґрунтуванні актуальності і стану розробленості проблеми та доцільності її дослідження, де визначальним результатом професійної підготовки майбутніх учителів є виховання їхнього відповідального ставлення до майбутньої професії, а кінцевим – сформована особистість, відкрита до нового досвіду, активна, цілеспрямована, з відповідальним ставленням до майбутньої професійної діяльності.

Передусім взірцева поведінка педагога має виявлятися у відповідальному ставленні до виконання професійних обов'язків, що й наголошується на нормативно-правовому рівні в указаних документах. Визначальним результатом професійної підготовки майбутніх учителів, на наше переконання, є виховання їх відповідального ставлення до майбутньої професії. Якість і зміст професійної підготовки майбутнього фахівця в умовах педагогічного закладу вищої освіти постійно потребують дієвих механізмів удосконалення. Кінцевим результатом виховання студентів у педагогічному закладі вищої освіти має стати сформована особистість, відкрита до нового досвіду, активна, цілеспрямована, з відповідальним ставленням до майбутньої професійної діяльності.

Гострота цієї проблеми підтверджується ще й тим, що певний відсоток студентів не виявляє бажання та інтересу до майбутньої роботи у закладах загальної середньої освіти за таких причин: по-перше, внаслідок формального професійного вибору через невисокі кількісні результати зовнішнього незалежного оцінювання; по-друге, через уточнення сутності подальших професійних обов'язків, з'ясованих уже під час навчання у педагогічних університетах. Отже, виникає потреба під час професійної підготовки сформувати

відповідальне ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів. Нами встановлено, що більшість аспектів проблеми формування відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів не досліджено.

Аналіз нормативно-правових документів, вітчизняних та зарубіжних наукових джерел, присвячених проблемам виховання або формування моральних цінностей (О. Власенко, О. Постильна та інші), формування у майбутніх фахівців ціннісного, свідомого ставлення до професійної діяльності (К. Власенко, Г. Косарева, Н. Лебедева, О. Луценко, Г. Тимошук та інші) показав, що проблема організації освітнього процесу у закладах вищої освіти в контексті виховання відповідального ставлення до майбутньої професії не досить вивчена. Нами також встановлено, що окремі аспекти зазначеної проблеми досліджувалися у контексті визначення психологічних засад здійснення виховного процесу в закладах загальної середньої і вищої освіти (І. Бех, В. Бодров, Г. Джумажанова, А. Ткачов та інші); проєктування виховного процесу ЗВО (І. Білецька, М. Гагарін, О. Коберник та інші), моніторингу та діагностування якості виховного процесу в закладах освіти (О. Бартків, І. Підлипняк, І. Сопівник та інші).

Оскільки підвищення рівня вихованості майбутніх учителів визначатиме рівень вихованості їх учнів, для яких вони стануть взірцем і прикладом моделі поведінки, формування їх відповідального ставлення до професії – одне з першорядних завдань організації і реалізації виховного процесу в закладах вищої освіти. На основі аналізу вітчизняного досвіду формування почуття відповідальності/відповідального ставлення до професійної діяльності майбутніх фахівців різних сфер встановлено, що виховання зазначеної якості узгоджується зі змістом та функціонуванням виховної системи закладу вищої освіти, тому що кожна професія має свою специфіку, що визначається насамперед освітнім середовищем відповідного закладу вищої освіти.

Водночас у зарубіжних дослідженнях виокремлено різні чинники формування відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів (М. Бокос (M. Bocoş), Е. Аврамідіс (E. Avramidis) та Б. Норвіч (B. Norwich), М. Дальгрєн (M. Dahlgren) та Е. Кіріак (E. Chiriac) та інші), причому значна увага концентрується лише на виявленні професійно-відповідального ставлення педагогів до певного виду чи напрямку діяльності.

Задля з'ясування сутності дефініції “формування відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів” ми насамперед проаналізували поняття: “відповідальність”, “відповідальне ставлення”, “студенти педагогічних університетів”, “майбутня професія студентів педагогічних університетів”, “ставлення до майбутньої професії”, “відповідальне ставлення до майбутньої професії” тощо. З'ясовано, що у психолого-педагогічних дослідженнях поняття “відповідальність” трактується не лише в контексті діяльності особистості та є синонімічним до поняття “обов'язок”, але й як почуття, критерієм сформованості якого є відповідність нормам і правилам, установленим суспільством.

Водночас дефініцію “відповідальне ставлення до майбутньої професії студентів педагогічних університетів” розглядаємо як стійку якість особистості майбутнього педагога, що характеризується дотриманням вимог професійно-педагогічної діяльності, готовністю до ухвалення професійних рішень, усвідомленим визначенням оптимальних засобів досягнення результатів та передбачення можливих наслідків. Нами встановлено, що вона виявляється у взаємодоповнюваності таких якостей, як лідерство, дисциплінованість, вимогливість, організованість, почуття обов'язку, професіоналізм, компетентність, самостійність, ініціативність тощо.

Позитивним є переконання більшості науковців у тому, що професійна відповідальність завжди повинна бути детермінована чітким дотриманням нормативно-правових засад галузі діяльності фахівця (в нашому випадку – професійної діяльності педагога у закладах загальної середньої освіти), тому майбутній педагог обов'язково має бути ознайомлений із посадовими обов'язками та інструкціями, основоположними у повсякденній роботі, та бути готовим до їх дотримання і виконання.

Для подолання проблем у формуванні відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів нами також виокремлено такі чинники, що визначають вибір молодою людиною певної професії та закладу освіти для її здобуття: основні уявлення про сутність обраної діяльності, її специфіку; інтерес до процесу та результатів професійної діяльності; узгодження сутності та результатів професії із життєвими очікуваннями, тобто того, настільки процес і результат обраної професії узгоджується з перспективною життєвою концепцією особистості абітурієнта (за умови, що він уже розробив первинну концепцію життя та обирає професію свідомо, а не абияк, за батьківською вимогою чи з інших несвідомих, вимушених причин); певний рівень психологічної готовності до визначення майбутньої професії як складника своєї життєдіяльності; ймовірність здобуття вищої освіти для обраної сфери професійної діяльності (інтелектуальний, творчий та інші потенціали, виражені передусім результатами ЗНО); вияв здібностей до обраної професії.

На основі аналізу наукових джерел і практичного досвіду роботи у закладах вищої освіти формування відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів ми визначаємо як цілеспрямовану та систематичну взаємодію учасників освітнього процесу ЗВО під час реалізації різних видів виховної діяльності через власне позааудиторну виховну роботу зі студентами у структурі виховної діяльності факультету та університету загалом; позааудиторну виховну роботу зі студентами в контексті вивчення навчальних дисциплін; виховуючого навчання – досягнення виховної мети освіти під час викладання навчальних дисциплін (аудиторної роботи).

За діагностики сформованості відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів нами визначено його змістові компоненти, виокремлено критерії та показники, охарактеризовано рівні зазначеної сформованості у студентів педагогічного університету.

З'ясовано, що професійна відповідальність особистості як психолого-педагогічна конструкція є показником компетентності, що характеризується такими компонентами: особистісними якостями, ідеалами та цінностями, поглядами та установками, поведінкою, професійною етикою, індивідуальним досвідом тощо.

Нами доведено, що виявом професіоналізму педагога є здатність свідомо, гнучко й мобільно займати різні позитивні професійні позиції на основі врахування інтересів учнів, застосовуючи адекватні методи виховної взаємодії. Професійна позиція педагога, зокрема, містить високий рівень самоприйняття, відповідальності, здатності сприймати професійну реальність такою, якою вона є, а також високий рівень позитивного налаштування на взаємодію з учасниками освітнього процесу, комунікативних навичок, що забезпечують трансляцію внутрішньої позиції педагога до оточуючих учасників освітнього процесу.

Для з'ясування рівнів сформованості відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів виокремлено такі критерії: мотиваційно-вольовий, когнітивний, поведінково-рефлексійний.

Рівень сформованості відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів за мотиваційно-вольовим критерієм визначається за такими показниками: виявлення відповідальної поведінки як професійної позиції; професійно-пізнавальний інтерес; потреба у професійному самовдосконаленні; усвідомлення значущості майбутньої педагогічної діяльності; позитивно-емоційне ставлення до майбутньої педагогічної професії та її суб'єктів.

Когнітивний критерій характеризує усвідомлення студентами сутності поняття "відповідальне ставлення до майбутньої професії педагога" та визначає рівень їх знань про сутність і прояви лідерства, дисциплінованості, вимогливості, організованості, почуття обов'язку, професіоналізму, професійної позиції, компетентності, самостійності, ініціативності, а також нормативно-правові засади відповідального ставлення до майбутньої професії педагога.

Для визначення рівня сформованості відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів за поведінково-рефлексійним критерієм використано такі показники: навички ефективної професійної взаємодії; відповідальні вчинки; адекватна оцінка та самооцінка; здатність до рефлексії своєї діяльності; вміння прогнозувати наслідки своєї поведінки.

Ми констатуємо, що формування відповідального ставлення до майбутньої педагогічної професії як елемент вихованості майбутніх учителів потребує якісної перебудови виховного процесу в педагогічних університетах. Дослідниками проблеми формування відповідального ставлення до професії переважно визначені умови, які не враховують недоліків та негативних чинників цього процесу, що знижує якість професійної підготовки майбутніх учителів, зокрема ефективності реалізації виховного процесу в ЗВО (застосування авторських анкет, тестів, опитувальників із метою діагностики виховних чинників (перешкод та умов) формування відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів, самооцінки рівня сформованості зазначеної якості).

Значущим є той факт, що, наприклад, висновок про невідповідність сучасної реформи (концепції "Нова українська школа") реальній ситуації у закладах загальної середньої освіти студенти зробили лише на основі перебування на виробничій практиці та дискусій у засобах масової інформації. Передусім зазначене свідчить про соціальну активність та небайдужість нинішніх студентів до майбутньої професійної діяльності. На основі узагальнення результатів проведеного дослідження визначено такі причини переважання ситуативного та пасивного рівнів сформованості відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів: недостатній рівень їх умотивованості до самоосвіти, самореалізації і досягнення результативності праці; обмеженість напрямів та видів виховної роботи педагогічного університету (аудиторної, позааудиторної); традиційний підхід до застосування форм, методів, засобів виховної роботи з майбутніми педагогами.

Для покращення стану сформованості відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічних університетів нами розроблені педагогічні умови формування відповідної дефініції, як-от: цілеспрямована позитивна мотивація до самоосвіти, досягнення соціально значущих результатів праці та самореалізації; удосконалення змісту, застосування інноваційних форм і методів аудиторної та позааудиторної виховної роботи; набуття досвіду планування та організації професійної діяльності, мобільного ухвалення рішень у педагогічних ситуаціях.

Реалізацію педагогічних умов формування відповідального ставлення до майбутньої професії під час професійної підготовки студентів у педагогічному університеті забезпечено на глобальному (загальнолюдські цінності, складником яких є відповідальне ставлення до себе, до інших, до світу), державному/регіональному (цінності та інтереси держави, громади, місця проживання здобувачів освіти) та локальному (виховна концепція діяльності педагогічних університетів) рівнях.

Під час реалізації першої педагогічної умови встановлено зв'язок між цілеспрямованою позитивною мотивацією до самоосвіти, досягненням соціально значущих результатів праці, самореалізацією у професії та особистісними прагненнями студентів до діяльнісної взаємодії із суспільством із метою отримання схвальних результатів такої діяльності.

Суспільство, у свою чергу, визнає та заохочує, а також задовольняє особистісні потреби суб'єктів діяльності, зокрема студентів педагогічних університетів, за певною схемою: мотивація (бажання досягнути суспільно значущого результату праці) → потреба у суспільно значущій діяльності → освітня діяльність майбутніх педагогів → результат діяльності студентів → винагорода, задоволення від особистих і спільних результатів діяльності.

Доведено, що цілеспрямована позитивна мотивація забезпечується шляхом стимулювання інтересу до соціально значущих результатів праці, самоосвіти та самореалізації під час аудиторної/позааудиторної виховної роботи.

Крім того, нами встановлено важливість супроводу (методичного, матеріально-технічного, виховного) з боку науково-педагогічних працівників та адміністрації педагогічних університетів щодо забезпечення належних умов та можливостей на виокремлених організаційних напрямках формування відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів.

Удосконалення змісту, застосування інноваційних форм і методів аудиторної та позааудиторної виховної роботи відбувається шляхом функціонування студентського гуртка "Школа організатора освітнього простору" і студентського клубу "Педагогічне волонтерство", в яких студенти отримували інформацію про перелік вимог і необхідність дотримання майбутніх посадових обов'язків учителя, про поглиблення змісту навчальних дисциплін виховним матеріалом цього напрямку з метою засвоєння вимог фахового обов'язку (аудиторної виховної діяльності).

Набуття досвіду планування та організації професійної діяльності, мобільного ухвалення правильних рішень у педагогічних ситуаціях передбачало діяльність студентського самоврядування, спрямованого на організацію різноманітних виховних заходів із метою різного рольового виконання студентами відповідальних доручень, використання сучасних методів самовиховання майбутніх педагогів на рефлексійній основі; застосування інтерактивних форм і методів у позааудиторній виховній роботі; організацію управлінської взаємодії між організаторами практики різного рівня в педагогічному університеті та освітніми закладами з метою моніторингу сформованості відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів; навчання технологіям планування та організації своєї діяльності й мобільного ухвалення рішень у педагогічних ситуаціях із метою запобігання виникнення страху перед професійною дією та кінцевим результатом (насамперед діям на засадах нормативно-правової обізнаності професійно-педагогічної діяльності згідно зі схемою: "ситуація → ухвалення рішення згідно з чинним законодавством → наслідок").

Отже, завдання викладачів ЗВО – допомогти майбутнім педагогам подолати страх помилки у разі прийняття рішення в педагогічній ситуації, вироблення цілеспрямованої позитивної мотивації до самоосвіти, досягнення соціально значущих результатів праці та самореалізації, без чого неможливо увявити процес формування відповідального ставлення до майбутньої професії.

Використана література:

1. Житнухіна К. Реалізація педагогічних умов формування відповідального ставлення до майбутньої професії у студентів педагогічного університету. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи: збірник наукових праць*. 2019. Вип. 2. С. 43–49.
2. Журба К. О. Сучасні програми та концепції, орієнтовані на виховання смисложиттєвих цінностей. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2017. Вип. 21 (1). С. 214–226.
3. Коберник О., Осадченко І. Personally oriented model of education and teachers' readiness for its implementation (ukrainian experience) ResearchGate. *Людознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Сер.: «Педагогіка»*. Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. 2019. Вип. 9 (41). С. 13–26.

References:

1. Zhytnukhina K. Realizatsiya pedagogichnykh umov formuvannya vidpovidalnogo stavlennya do maybutnoyi profesiyi u studentiv pedagogichnogo universytetu. [Realization of pedagogical conditions of formation of the responsible attitude to the future profession at students of pedagogical university] *Psychologo-pedagogichni problemy suchasnoyi sholy: zbirnyk naukovykh prats*. 2019. Vyp. 2. S. 43–49 [in Ukrainian].
2. Zhurba K. Suchasni programy ta kontseptsiyi, oriyentovani na vukhovannya smuslozytvyevykh tsinnostey. *Teoretyko-metodychni problemy vykhovannya ditey ta uchnivskoyi molodi*. [Modern programs and concepts focused on the education of meaningful life values. Theoretical and methodological problems of raising children and students.] 2017. Vyp. 21 (1), S. 214–226 [in Ukrainian].
3. Kobernyk O., Osadchenko I. Personally oriented model of education and teachers' readiness for its implementation (ukrainian experience) ResearchGate. *Ludynoznavchi studiyi: zbirnyk naukovykh prats Drogobytskogo derzhavnogo pedagogichnogo univrsytetu imeni Ivana Franka. Ser.:Pedagogika. Redaktsiyno-vydavnychy viddil DDPU imeni Ivana Franka*. 2019. Vyp. 9 (41). S. 13–26.

Zhitnuhina K. P. Formation of responsible attitude towards the future profession in students of higher education institutions as a pedagogical problem

The article substantiates the relevance and state of the problem and the feasibility of its study, where the determining result of professional training of future teachers is the education of their responsible attitude to the future profession, and the final – the education of students in higher education – formed personality, open to new experiences, active, purposeful, with a responsible attitude to future professional activities. The reasons for reluctance and lack of interest in future work in general secondary education institutions have been identified: low quantitative results of external independent evaluation and clarification

of the essence of further professional responsibilities, clarified already in the process of teaching in pedagogical educational institutions. The analysis of domestic and foreign scientific sources on the researched problem is carried out and the essence and structure of key concepts of research are specified: «responsibility», «professional responsibility», «formation of the responsible attitude to the future profession at students of pedagogical universities». Thus, the concept of «responsible attitude to the future profession of students of pedagogical universities» is considered as a stable personality of the future teacher, characterized by compliance with professional and pedagogical activities, willingness to make professional decisions, conscious determination of optimal means of achieving results and anticipation of possible consequences. complementarity of such qualities as: leadership, discipline, demanding, organization, sense of duty, professionalism, competence, independence, initiative, etc. In addition, the factors that determine the choice of a young person of a certain profession and educational institution for its acquisition are identified: the basic ideas about the essence of the chosen activity, its specifics; interest in the process and results of professional activity; reconciling the essence and results of the profession with life expectations; a certain level of psychological readiness to determine the future profession as a component of their lives; the probability of obtaining higher education for the chosen field of professional activity; manifestation of abilities to the chosen profession.

Key words: responsible attitude, future profession, students, institutions of higher education, professional responsibilities, pedagogical institution of higher education, formation of responsible attitude to future profession.

УДК 378.147:373.3.091.12.011.3

DOI <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2021.82.13>

Запорожченко Т. П.

ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Мета роботи – розкриття практичних засад формування математичної компетентності майбутнього вчителя початкових класів засобами інноваційних технологій.

Методи дослідження. Для вирішення поставленої мети використовувалися теоретичні (порівняльний аналіз, синтез, узагальнення, моделювання) та емпіричні (спостереження, анкетування, експеримент, аналіз документації) методи.

Результати. На основі аналізу поглядів науковців та вивчення сучасних тенденцій розвитку вищої педагогічної освіти виявлено необхідність упровадження засобів інноваційних технологій у процес формування математичної компетентності майбутнього вчителя початкової школи. Обґрунтовано експериментальну модель формування математичної компетентності майбутнього вчителя початкової школи засобами інноваційних технологій. Зосереджено увагу на навчально-методичному забезпеченні процесу формування математичної компетентності, зокрема розглянуто комплекс мультимедійних презентацій із курсів “Математика” та “Методика навчання математичної освітньої галузі”, посібники “Методика навчання освітньої галузі “Математика” та “Основи роботи в середовищі Moodle”, електронні методичні комплекси, створені в середовищі Moodle.

Висновки. На основі наукових пошуків нами обґрунтовано експериментальну модель формування математичної компетентності майбутнього вчителя початкової школи засобами інноваційних технологій, виокремлено та обґрунтовано організаційно-педагогічні умови формування математичної компетентності майбутнього вчителя початкових класів. Нами виділено такі педагогічні умови: інноваційний потенціал навчального закладу, інноваційне середовище, інноваційний потенціал педагога та студента. Нами виділено основні компоненти запропонованої моделі, а саме: ціннісно-цільовий (мета, завдання, нормативне забезпечення, концептуальні основи); змістово-діяльнісний (етапи підготовки майбутнього вчителя початкової школи, форми, методи, засоби); контрольньо-рефлексивний (критерії сформованості математичної компетентності, контроль, результат).

Ключові слова: практичні засади; компетентність; математична компетентність; інноваційні технології; засоби інноваційних технологій.

У контексті реформування вищої освіти важливого значення набуває впровадження компетентнісного підходу до організації навчання, виникає необхідність підготовки вчителя, здатного формувати в учнів ключові компетентності відповідно до нового Державного стандарту початкової загальної освіти та нових навчальних програм. Із огляду на зміни в освітній галузі “Математика” та необхідність упровадження дистанційних технологій навчання через сучасні вимоги, недостатню теоретичну й методичну розробленість засобів інноваційних технологій, необхідність формування математичної компетентності під час підготовки майбутніх учителів початкових класів засобами інноваційних технологій, відсутність у науці та практиці спеціально розробленої моделі й організаційно-педагогічних умов формування математичної компетентності майбутнього вчителя початкових класів засобами інноваційних технологій доречним є вдосконалення процесу формування математичної компетентності майбутніх учителів початкової школи. Важливим кроком на шляху реалізації компетентнісного підходу в контексті формування математичної компетентності є передусім залучення в освітній процес засобів інноваційних технологій.